

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันในการติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็วด้วยความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย ปรากฏการณ์ในศตวรรษที่ 21 ที่เห็นได้ชัดเจน คือการแข่งขันของสังคมโลกที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนโดดเด่นอยู่บนเวทีโลกด้วยบทบาทของชาติมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ อักษรจีนมีความสำคัญขึ้นเรื่อยๆ และสิ่งหนึ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้คือการใช้ภาษา ด้วยภาวะทางสังคมและธุรกิจการค้า ประเทศจีนนับวันมีบทบาทยิ่งขึ้น ทั่วโลกมีชนชาวจีนจำนวนมากอาศัยอยู่เกือบทุกประเทศ ภาษาจีนจึงนับเป็นภาษาสากลที่สำคัญอีกภาษาหนึ่ง ชาวจีนที่อพยพเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร ถึงแม้เปลี่ยนแปลงสัญชาติเป็นคนไทย ก็ยังรักษาจารีตประเพณีเดิม และถึงแม้ลูกหลานจะเข้าเรียนภาษาไทยก็ตาม แต่พ่อแม่จะสอนให้ลูกหลานเรียนภาษาจีนด้วย พ่อค้าคหบดีเชื้อสายจีนในประเทศไทยในหลายจังหวัด ได้ร่วมกันจัดตั้งโรงเรียนให้เยาวชนได้ศึกษาเล่าเรียนหนังสือ ทั้งภาษาไทยและภาษาจีน ระยะเวลากว่า 100 ปีที่ผ่านมา วัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนยังฝังแน่นไม่แปรเปลี่ยน แต่การใช้ภาษาเปลี่ยนแปลงไปมาก ปัจจุบันลูกหลานชาวจีนพูดภาษาจีนไม่ค่อยได้หรือพูดภาษาจีนไม่เป็น จีนยุคใหม่ซึ่งมีประชากรมากกว่า 1,300 ล้านคนใน 35 มณฑล พูดภาษาท้องถิ่นไม่เหมือนกัน รัฐบาลบังคับให้สอนภาษาจีนกลางแก่เยาวชนทั่วประเทศ ในอนาคตจีนจะมีภาษาเดียวคือ ภาษาจีนกลาง อดีตมองดูโลกกว้าง ปัจจุบันแคบนิดเดียว การเดินทางขนส่งแสนจะสะดวกสบาย การสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว การแข่งขันทางธุรกิจมีความรุนแรงการใช้ภาษาต่างประเทศทั้งภาษาอังกฤษหรือภาษาจีนมีความสำคัญยิ่ง (กรรณา เลิศบุทธิบุญญา, 2555)

ความสำคัญของการเรียนภาษาจีนตามความคิดเห็นของคนจีนในประเทศไทยหรือคนไทยเชื้อสายจีนนั้นเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เพราะนอกจากจะได้รับการเรียนรู้ทางด้านภาษาไทยแล้ว ยังได้เรียนรู้วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวิถีชีวิตแบบจีนด้วย ความคิดดังกล่าวเป็นที่ยอมรับในหมู่คนจีนในประเทศไทย และเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะใช้ถ่ายทอดวัฒนธรรมจีนที่นอกเหนือจากครอบครัวแล้ว ก็คือโรงเรียนจีนหรือโรงเรียนเอกชนเพื่อสอนภาษาจีน ยิ่งไปกว่า

นั้นการศึกษาของลูกหลาน ชาวจีนจะถือว่าเป็นสิ่งสำคัญจึงพยายามให้มีการจัดการศึกษาเพื่อลูกหลานและเกิดเป็นโรงเรียนสอนภาษาจีนในประเทศไทยขึ้น

ชาวจีนในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นชาวจีนที่มีสัญชาติไทย ซึ่งเรียกกันทางวิชาการว่า ชาวจีนโดยวัฒนธรรม (Culture Chinese) ส่วนชาวจีนที่เป็นคนต่างด้าวนั้นมีจำนวนน้อย ได้มีผู้วิเคราะห์ชาวจีนในประเทศไทย โดยจำแนกออกเป็นกลุ่มภาษาต่างๆ ปรากฏว่าชาวจีนในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นชาวจีนลูกหลานจีน ซึ่งมีสัญชาติไทย มิใช่ชาวจีนแท้ๆ ทั้งหมด ซึ่งทางราชการมีเจตจำนงที่จะให้ลูกหลานจีนในประเทศไทยได้มีจิตใจเป็นคนไทย จึงได้จัดการศึกษาให้ได้เข้าเรียนเช่นเดียวกับเด็กไทย

การศึกษาของคนไทยเชื้อสายจีนนั้น เดิมมีการจัดตั้งโรงเรียนเฉพาะกลุ่มของตนขึ้นเรียกว่า โรงเรียนจีน ต่อมาทางการให้เรียกว่า โรงเรียนราษฎร์เพื่อสอนภาษาจีน ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นโรงเรียนเอกชนเพื่อสอนภาษาจีน เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 มาจนถึงปัจจุบัน

โรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน เป็นโรงเรียนเอกชนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 ประถมศึกษา มาตรา 154 และประเภทโรงเรียนการกุศลผู้ด้อยโอกาส 15(3) ส่วนใหญ่เปิดทำการสอนชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษา บางโรงเรียนเปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงมัธยมปลาย

โรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนทุกระดับ จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ และอนุญาตให้สอนภาษาจีนเป็นวิชาเอกหลักสูตร สัปดาห์ละ 5 - 10 ชั่วโมง ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 และจัดให้วิชาภาษาจีนเป็นวิชาเลือกในชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนส่วนมากจะมีลักษณะการจัดการศึกษาเพื่อการกุศล ผู้รับใบอนุญาตส่วนใหญ่เป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา เช่น มูลนิธิ สมาคมศิษย์เก่า เป็นต้น โรงเรียนประเภทนี้นอกจากได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล 40% หรือ 60% แล้ว ยังได้รับเงินช่วยเหลือ บริจาคจากบุคคลที่มีฐานะในท้องถิ่นนั้นๆ ตลอดจนการหารายได้จากการจัดงานเนื่องในวันสำคัญตามประเพณีนิยมของชาวจีน เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายของโรงเรียน ค่าใช้จ่ายของโรงเรียนประเภทนี้ค่อนข้างสูง เนื่องจากต้องจ้างครูสอนภาษาจีน ซึ่งขาดแคลนเป็นอย่างมากในอัตราจ้างที่สูง

โรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนเป็นโรงเรียนที่นอกจากจะต้องดำเนินการกิจการภายใต้พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนสอน พ.ศ. 2525 และระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งกำหนดโดยมติคณะรัฐมนตรีเป็นการเฉพาะอย่างเคร่งครัดอีกด้วย ทั้งนี้ป้องกันปัญหาอันจะเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อความมั่นคงในชาติด้วย ดังนั้นนโยบายในการจัดการศึกษา

ของโรงเรียนประเภทนี้ในอดีตที่ผ่านมาส่วนใหญ่ จะมีมาตรการควบคุมโรงเรียนอย่างเคร่งครัดและจำกัดจำนวนโรงเรียนมิได้จัดตั้งหรือขยายกิจการเพิ่มขึ้น ไม่มีการส่งเสริมและพัฒนาอย่างจริงจัง และนโยบายดังกล่าวก็เหมาะสมกับสภาพในขณะนั้น

ในการที่รัฐบาลได้ควบคุมดูแลเฉพาะโรงเรียนสอนภาษาจีนด้วยมาตรการที่เข้มงวดตลอดมาโดยมิได้มีการส่งเสริมหรือพัฒนา เช่น โรงเรียนประเภทอื่น ทำให้สมาคมจีนต่างๆ เห็นว่า ในปัจจุบันนี้ประเทศไทยมีสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศอย่างกว้างขวาง มีการติดต่อค้าขายกับประเทศต่างๆ ทั้งกลุ่มเสรีนิยมและกลุ่มสังคมนิยม รัฐบาลได้เล็งเห็นว่าการที่ประเทศชาติจะเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจจำเป็นต้องมีสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศอย่างกว้างขวาง มีการติดต่อค้าขายกับทุกประเทศ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเสรีนิยม หรือสังคมนิยม ประกอบกับสภาพการณ์ของโลกที่ได้คลี่คลายไปในทางที่ดี สมาคมที่เกี่ยวข้องกับชาวจีน ผู้บริหารโรงเรียนจึงได้มีหนังสือหาหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงศึกษาธิการได้มอบให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนพิจารณา (กรุณา เลิศพุทธิบุญโญ, 2543)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้ประมวลเรื่องที่มีสมาคมจีนและผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนสอนภาษาจีนจำนวน 4 กลุ่ม ได้มีหนังสือเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้พิจารณาเรื่องต่างๆ รวม 5 เรื่อง คือ

1. ขอยกย้านอนุบาล
 2. ขอเพิ่มชั่วโมงวิชาภาษาจีนจากสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง เป็นสัปดาห์ละ 10 ชั่วโมง
- ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4
3. ขอเพิ่มวิชาภาษาจีนอีกสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6
 4. ขอเพิ่มวิชาภาษาอังกฤษนอกหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 4 อีกสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง

5. ขอสอนภาษาจีนเวลาพิเศษ (สถาบันสอนภาษาจีน)

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้เชิญผู้แทนสมาคมโรงเรียนดังกล่าว มาประชุมเพื่อทราบความต้องการที่แท้จริงของเขาเหล่านั้น เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2532 และได้ส่งเรื่องดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนทราบ ความเห็นของที่ประชุมมีความเห็นว่าการเรียนภาษาจีนไม่ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติกลับเป็นประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ วิธีการและกระบวนการในการดำเนินการเรียนการสอนควรเป็นโดยบริสุทธิ์ใจเปิดเผยให้ประโยชน์ต่อเยาวชนของชาติอย่างแท้จริง รวมทั้งมีอิสระในการดำเนินการในกรอบของกฎหมายและมิให้เกิดปัญหาการแบ่งแยกขึ้น หากสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันมีความจำเป็นต้องทำให้ภาษาจีน เพื่อการติดต่อในด้านการค้าขาย ก็ควรผ่อนปรนให้เปิดสอนภาษาจีน

ในระดับประถมศึกษาทั้งภาษาจีนและภาษาอังกฤษเพื่อให้นักเรียนเลือกเรียนได้อย่างเสรีโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) ได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการสอนภาษาจีนในโรงเรียนเอกชนไว้หลายข้อดังนี้

1. นโยบาย พ.ศ. 2503 กำหนดให้โรงเรียนเปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 4 อนุญาตให้สอนภาษาจีนเป็นวิชาเอกหลักสูตร สัปดาห์ละไม่เกิน 5-10 ชั่วโมง และห้ามขยายชั้นเรียน กิจการ โอนย้ายสถานที่ รวมทั้งห้ามจัดตั้ง

2. นโยบาย พ.ศ. 2521 อนุญาตให้ขยายชั้นเรียนจาก ป.1- 4 เป็น ป.1- 6 และอนุญาตให้สอนภาษาจีนในชั้น ป.1- 4 สัปดาห์ละไม่เกิน 5 ชั่วโมง ส่วน ป.5 – 6 ไม่อนุญาตให้สอนภาษาจีนแต่อนุญาตให้สอนภาษาอังกฤษในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ

3. มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2535 อนุญาตให้เปิดสอนภาษาต่างประเทศได้ ทุกภาษาตามหลักสูตรสามัญศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งได้มีผลทำให้โรงเรียนสอนภาษาจีนสามารถเปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาได้ แต่ชั้นที่ขยายจะไม่ได้รับเงินอุดหนุน ดังนั้นโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนบางโรงเรียนได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะระดับประถมศึกษาเท่านั้น ปัจจุบันโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนบางโรงเรียน ได้รับอนุญาตให้สอนภาษาจีน สัปดาห์ละ 5-10 ชั่วโมง เช่นเดียวกับโรงเรียนที่ได้รับเงินอุดหนุน

จากนโยบายการสอนภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่องการกำหนดนโยบายการสอนต่างประเทศและโรงเรียนสอนภาษาจีน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน (คณะกรรมการการศึกษาเอกชน : เอกสารประกอบการประชุมคณะรัฐมนตรี เรื่องการกำหนดนโยบายการสอนภาษาต่างประเทศ และข้อมูลโดยสังเขปเกี่ยวกับโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน, กองนโยบายพิเศษ 2541)

ทำให้การสอนภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนมีทิศทางที่ดีขึ้นแต่จากหลักสูตรภาษาจีน ปี พ.ศ. 2503 ของกระทรวงศึกษาธิการและแบบเรียนภาษาจีนชั้น ป.1- 4 ซึ่งจัดทำ เมื่อ พ.ศ. 2521 มีสภาพที่ไม่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันปี 2541 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนชั้นประถมศึกษาปีที่ ป.1- 6 เสนอกรมวิชาการพิจารณาแล้วแจ้งผลให้ทราบว่าขัดกับโครงสร้างหลักสูตรประถมศึกษา ดังนั้นวิชาภาษาจีนจึงยังคงเป็นวิชาเอกหลักสูตรในระดับประถมศึกษา (ข้อมูลจากกลุ่มพัฒนาบุคลากร กองนโยบายพิเศษสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน)

และจากการที่วิชาภาษาจีนเป็นวิชาเอกหลักสูตรในระดับประถมศึกษา จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครองส่วนใหญ่มิ่คำนึงต่อการเรียนภาษาจีน ส่งลูกหลานมาเรียนในโรงเรียนสอนภาษาจีน แต่ก็มีควมวิตกกังวลว่าการเรียนภาษาจีนจะมีผลกระทบต่อการเรียนวิชาสามัญ

เนื่องจากผลสัมฤทธิ์หรือผลการเรียนภาษาจีนไม่มีผลต่อการเรียนในระดับสูง แต่ในกรณีที่ผู้เรียนให้ความสนใจกับการเรียนภาษาจีนเป็นพิเศษและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนดี ก็เกิดจากผู้ปกครองที่ให้ความสำคัญกับภาษาจีนมีส่วนส่งเสริมสนับสนุน

ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน ได้ทำงานและคลุกคลีอยู่กับโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนมาตลอด มองเห็นสภาพปัญหาของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาจีน จึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน เพราะการศึกษาเรื่องนี้จะทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาจีนว่าอยู่ในระดับใด ส่งผลให้ผู้ศึกษาสามารถนำผลของการศึกษาครั้งนี้ไปปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนให้ทันสมัย สอดคล้องกับหลักสูตรขั้นพื้นฐานและหลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้ตรงตามสภาพของสังคมและความต้องการของชุมชนท้องถิ่น และเพื่อนำไปเป็นข้อมูลแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนเด็กก่าตรุณธรรม เป็นอย่างไร

1.2.2 ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนมีอะไรบ้าง

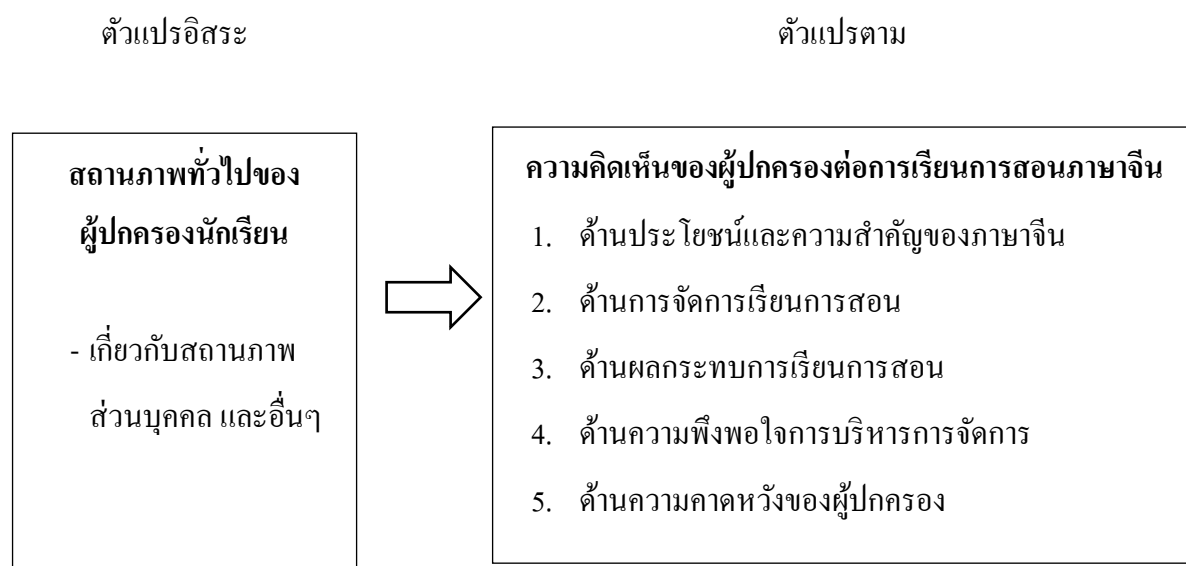
1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนเด็กก่าตรุณธรรม

1.3.2 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโรงเรียนเด็กก่าตรุณธรรม

1.4 กรอบแนวคิด

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำมากำหนดกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ด้านเนื้อหา ความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนภาษาจีนด้านประโยชน์และความสำคัญของภาษาจีน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านผลกระทบการเรียนการสอน ด้านความพึงพอใจในการบริหารจัดการ และด้านความคาดหวัง

1.5.2 ด้านประชากร คือ ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนเด็กกำพร้าธรรม อ.ชุมแพ จ.ขอนแก่น จำนวน 356 คนกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนเด็กกำพร้าธรรม จำนวน 108 คน โดยเลือกมาจากการสุ่มประชากร

1.5.3 ด้านเวลา ปีการศึกษา 2556

1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทราบถึงความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนเต็กก่าคุณธรรมในด้านต่างๆ

1.6.2 ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรวิชาภาษาจีนให้สอดคล้องกับหลักสูตรขั้นพื้นฐาน หลักสูตรแกนกลาง เพื่อสนองความต้องการของผู้ปกครองอย่างแท้จริง

1.6.3 เพื่อใช้เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร โรงเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน สำหรับผู้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขส่งเสริม และพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนเต็กก่าคุณธรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนเต็กก่าคุณธรรม อ.ชุมแพ จ.ขอนแก่น

ความคิดเห็น หมายถึง ทศนคติและความรู้สึกที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนเต็กก่าคุณธรรม แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

1. ด้านประโยชน์และความสำคัญ หมายถึง บทบาทของการใช้ภาษาจีนในปัจจุบันและอนาคต

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีวิชาภาษาจีนเป็นเป็นวิชานอกหลักสูตรที่มีความสำคัญเหมือนวิชาสามัญทั่วไป

3. ด้านผลกระทบการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการให้มีการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนที่เรียนหลักสูตรภาษาไทย มีผลกระทบต่อความมั่นคงหรือการปกครองของสังคมเพียงใด

4. ด้านความพึงพอใจในการบริหารจัดการ หมายถึง ความมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร และความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

5. ด้านความคาดหวังที่มีต่อการเรียนภาษาจีน หมายถึง ความคาดหวังที่จะใช้ภาษาจีนในด้านการสื่อสาร ประกอบอาชีพในด้านต่างๆ

ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง บิดา มารดา ญาติ หรือผู้ที่บิดา มารดา ไว้วางใจให้รับผิดชอบและดูแลนักเรียนที่กำลังศึกษาในโรงเรียนเต็กก่าคุณธรรม